

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	अहवाल लेखन घटक	पृष्ठ क्र.
१	नवोपक्रमाचे शीर्षक	१
२	नवोपक्रमाची गरज व महत्व	१
३	नवोपक्रमाची उद्दिष्टे	२
४	नवोपक्रमाचे नियोजन / कार्यवाही	२
५	नवोपक्रमाची यशस्विता/ फलनिष्पती (उद्दिष्टानुसार)	५
६	समारोप	६
७	संदर्भसूची व परिशिष्टे	७

नवोपक्रम "स्कॅन करा मोफत ज्ञान मिळवा" याची YouTube लिंक

<https://youtu.be/-quaAjrLzZs>

राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन २०२३-२०२४

- ❖ सादरकर्ते:- श्री.गजानन कोंडीबा चौधरी (प्राथमिक शिक्षक)
- ❖ शाळा:- जि.प.प्रा.शाळा पार्डी खुर्द ता.वसमत जि.हिंगोली
- ❖ एकूण सेवा :- १६ वर्षे
- ❖ शैक्षणिक अर्हता :- B.A., D.Ed, B.Ed
- ❖ मोबाईल नंबर:- ९४०५ ३५३५३५
- ❖ E Mail ID:- zppstech@gmail.com
- ❖ Blog :- www.zppstech.com
- ❖ YouTube :- <https://www.youtube.com/@ZPPSTECH>

१.नवोपक्रमाचे शीर्षक :- “ स्कॅन करा मोफत ज्ञान मिळवा ”

२.नवोपक्रमाची गरज व महत्व :-

शैक्षणिक तंत्रज्ञानाच्या साह्याने शिक्षण कार्य बालकेंद्रीत आणि रुची पूर्ण बनवलं जात. यामध्ये विद्यार्थी स्वतः क्रियाशील राहून शिकतो. विद्यार्थ्यांवर कोणत्याही प्रकारची सक्ती शिस्त वा कुठल्याही प्रकारचा दबाव दिला जात नाही. प्रत्येक विद्यार्थी हा आपल्या आवड आणि गतीप्रमाणे शिकू शकतो. शैक्षणिक तंत्रज्ञानामध्ये विद्यार्थ्यांना स्वतः कृती करून शिकण्याची संधी प्राप्त होते. ज्यामुळे त्यांना कृतीचा आनंद मिळतो आणि तणावाचा नाश होतो. याचबरोबर परंपरागत शिक्षण पद्धतीच्या जागेवर खेळाच्या पद्धतीने कठपुतळी असेल किंवा अन्य कुठल्याही मनोरंजनात्मक साधनाच्या द्वारे शिक्षण जर दिले तर शिक्षणामध्ये विद्यार्थी आवडीने सहभाग घेतात. जर कुठला घटक ऑडिओ-व्हिडिओ किंवा कुठल्या तंत्राने शिकवला तर विद्यार्थी आपली क्षमता, आवड आणि गतीनुसार शिकतो. कुठल्याही प्रकारचा तणाव विद्यार्थ्यांला राहत नाही.

YouTube, Facebook, WhatsApp, Instagram अश्या सोशल मीडियावर लाखो शैक्षणिक व्हिडिओ असतात पण या अश्या पुरवलेल्या डिजिटल साहित्यात नाविन्यता नसणे, एकतर्फीपणा व कंटाळवाणा एकसुरी आवाज, वयोगटानुसार आशय नसणे, सर्च करण्यात येणारा अडथळा यामुळे मुले स्वयं अध्ययनापासून दूर जातात व अध्ययन प्रक्रिया निरास होत जाते. मात्र विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष डिजिटल साहित्य हाताळता आले व सहाध्यायी पद्धतीने त्यांच्या वेळेनुसार केंव्हाही अध्ययन करता आल्यास त्यापासून मिळणारे ज्ञान विद्यार्थ्यांच्या चिरकाल स्मरणार्थ राहिल, शैक्षणिक व्हिडिओ विद्यार्थ्यांना कधीही, कोठेही, विनामूल्य मिळतील. या प्रमुख उद्देश्याने मी "स्कॅन करा मोफत ज्ञान मिळवा" या नाविन्यपूर्ण उपक्रमाकडे वळलो.

३. नवोपक्रमाची उद्दिष्ट्ये :-

- १) 100% विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचणे, शिक्षणाच्या प्रवाहात टिकवून ठेवणे, तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून आनंददायी शिक्षण देणे.
- २) एकाच व्यक्तीने निर्माण केलेल्या डिजिटल साहित्याचा उपयोग एकाच वेळी वाडी,वस्ती, तांड्या व शहरातील हजारो / लाखो विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- ३) युट्युब वरील शैक्षणिक व्हिडिओ विद्यार्थ्यांना कधीही, कोठेही, विनामूल्य मिळतील व भविष्यात पण मिळतच राहतील.
- ४) कोवीडसारख्या आपतकालीन परिस्थितीमध्ये डिजिटल तंत्रज्ञानाच्या (व्हिडिओच्या) माध्यमातून विद्यार्थ्यांना स्वयंध्ययन करण्याची संधी निर्माण करणे.
- ५) श्रवण, भाषण, वाचन कौशल्य विकसित करण्यासाठी व्हिडिओजचा वापर करणे.
- ६) QR CODE, YouTube च्या वापरामुळे विद्यार्थ्यांना तंत्रज्ञानाची माहिती होणे.
- ७) विद्यार्थी-शिक्षक-पालक यांची आंतरक्रिया घडवून आणणे.

४. नियोजन व कार्यवाही:-

आजचं युग विज्ञानाचे युग आहे. विज्ञानाने मानवी जीवनाच्या प्रत्येक पैलूला प्रभावित केले आहे. त्यामध्ये शिक्षण हे महत्त्वाचे क्षेत्र आहे. शिक्षण प्रक्रियेमध्ये मशीन, कम्प्युटर, रेडिओ, टेलिव्हिजन, भाषा, प्रयोगशाळा आदी बरोबरच विविध पद्धती आणि व्यूहरचनांचा उपयोग करून शिक्षणाचे उद्देश प्राप्त केले जाऊ शकतात. शिक्षकाचे कार्य सरळ आणि प्रभावी होण्यासाठी विभिन्न प्रकारच्या शैक्षणिक आणि वैज्ञानिक तंत्रज्ञानाचा वापर शिक्षकांमार्फत केला जातो. या विविध तंत्रज्ञानाला **शैक्षणिक तंत्रज्ञान** असे देखील म्हटले जाते. आधुनिक काळामध्ये शिक्षण आणि शिक्षणाच्या अध्ययन-अध्यापनाच्या बाबतीतल्या प्राचीन संकल्पना बदललेल्या आहेत. एनसीएफ-२००५ नुसार बालकाला शिक्षण प्रक्रियेच्या केंद्रस्थानी ठेवण्यात आले आहे. त्यासाठी शिक्षण प्रक्रिया सरळ आणि सोपी असणे अत्यंत आवश्यक आहे. जेणेकरून बालकाचे अध्ययन अधिक सुकर होऊ शकेल.

तंत्रज्ञान कायमच शिक्षणाचे एक महत्त्वपूर्ण अंग राहिलेले आहे. ते व्यवहारिक परिवर्तनासोबतच माणसाची विचारक्षमता आणि समज विकसित करतं. तंत्रज्ञानाचा उपयोग केला तर शिक्षण सरळ, सुगम आणि रुचीपूर्ण होतं. बालकेंद्रित शिक्षणाचा विचार करताना शैक्षणिक तंत्रज्ञानाचं महत्त्व आणखी मोठ्या प्रमाणामध्ये आपल्या लक्षात येतं. कारण शैक्षणिक तंत्रज्ञानाच्या

विविध तंत्र आणि माहिती तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून विद्यार्थी स्वयंअध्ययन करू शकतो. स्वतःचं ज्ञान, आपली आवड, वेळ, सुविधा आणि क्षमता यानुसार तो अद्ययावत करू शकतो.

जि.प.प्रा.शा.पार्डी खुर्द उच्च प्राथमिक शाळामध्ये इयत्ता पहिली ते आठवी पर्यंतचे वर्ग आहेत व या शैक्षणिक वर्षाचा एकूण पट सरासरी २३० पेक्षा जास्त आहे, इयत्ता पाचवीचा ३६ पट आहे. YouTube, Facebook, WhatsApp, Instagram अश्या सोशल मीडियावर लाखो शैक्षणिक व्हिडिओ असतात पण या अश्या पुरवलेल्या डिजिटल साहित्यात नाविन्यता नसणे, एकतर्फीपणा व कंटाळवाणा एकसुरी आवाज, वयोगटानुसार आशय नसणे, सर्व करण्यात येणारा अडथळा यामुळे मुले स्वयं अध्ययनापासून दूर जातात त्यामुळे अध्ययन प्रक्रिया नीरस होत जाते. मात्र विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष डिजिटल साहित्य हाताळता आले व सहाध्यायी पद्धतीने त्यांच्या वेळेनुसार केंव्हाही अध्ययन करता आल्यास त्यापासून मिळणारे ज्ञान विद्यार्थ्यांच्या **चिरकाल** स्मरणार्थ राहिल, शैक्षणिक व्हिडिओ विद्यार्थ्यांना कधीही, कोठेही, विनामूल्य मिळतील या प्रमुख उद्देश्याने मी **"स्कॅन करा मोफत ज्ञान"** मिळवा या नाविन्यपूर्ण उपक्रमाकडे वळलो. विविध APPS व SOFTWARES च्या मदतीने यूट्यूब वर ६०० पेक्षा अधिक व्हिडीओची निर्मिती केली.

सदर यूट्यूब वरील व्हिडिओ QR कोडद्वारे फर्म शीट वर **Vinegar Sticker** च्या साह्याने QR कोडचे **स्टॅन्ड** तयार केले (असे स्टॅन्ड आपणास मार्केटमध्ये पहायला भेटतात जेथे आपण एखादी वस्तू विकत घेतल्यानंतर पैसे देण्यासाठी याच स्टॅन्डवर QR कोड स्कॅन करून पैसे टाकतो) व या स्टॅन्डवर व्हिडिओची Embedded Form लिंक प्रत्येक स्टॅन्डवर किंवा QR कोडच्या माध्यमातून देण्यात आली. हा सदरचा QR कोड विद्यार्थी Play Store वरून QR Code अॅपच्या माध्यमातून स्टॅन्डवरील QR Code स्कॅन करून सहजपणे, कधीही, केंव्हाही व्हिडिओ पाहू शकतील.

या QR स्टॅन्डमध्ये इयत्ता पहिली ते आठवीसाठी मराठी विषयासाठी उपयुक्त समानार्थी शब्द, विरुद्धार्थी शब्द, अलंकारिक शब्द, शास्त्रज्ञाची माहिती, प्राण्यांची नावे, पक्षांची नावे, फळांची नावे, भाज्यांची नावे, A ते Z पासून सुरु होणारे शब्द (ज्यामध्ये चित्रांचा समावेश केला) तसेच क ते ज्ञ पासून सुरु होणारे शब्द व्हिडिओ, मराठी झटपट वाचण्यासाठी उपयुक्त ३० पेक्षा अधिक शब्दडोंगर व्हिडीओज बनवले तसेच इंग्रजी झटपट वाचण्यासाठी उपयुक्त असे ३८ शब्दडोंगर व्हिडिओज देण्यात आले व या व्हिडिओजचा शैक्षणिक फायदा माझ्या शाळेतील इयत्ता पाचवीच्या विद्यार्थ्यांना तर झालाच पण हे व्हिडिओ इयत्ता पहिली ते आठवी मराठी, इंग्रजी वाचण्यासाठी महाराष्ट्रभर पाहिले जाऊ लागले त्यामुळे YouTube व ब्लॉगवर मला विद्यार्थी, शिक्षक व पालक यांच्या माध्यमातून **१ कोटीपेक्षा** जास्त प्रेक्षक मिळाले. याचा अर्थ असा की

माझ्या वर्गातील विद्यार्थ्यांना तर फायदा होऊच लागला परंतु महाराष्ट्रभर विद्यार्थ्यांना या व्हिडिओचा खूप फायदा होऊ लागला व राज्यभरातून व्हिडिओला खूप लाईक व कमेंट युट्युब वर येऊ लागल्या.

सदर व्हिडिओ निर्मितीची दखल अनेक वृत्तपत्राने (लोकमत, दैशोन्नती) तसेच वरिष्ठांनी घेतली तसेच तयार केलेले व्हिडीओ ऑफलाइन पद्धतीने पेन ड्राईव्ह, मोबाईल मध्ये काही पालकांना दिले यामुळे ज्यांना इंटरनेटची समस्या आहे अश्या विद्यार्थ्यांना याचा फायदा होऊ लागला. मराठी व इंग्रजी शब्द डोंगर व्हिडिओज पाहून विद्यार्थी व्हिडिओ प्रमाणे वाचन करतानाचे व्हिडिओ बनवून मला व्हाट्सअपवर टाकू लागली. त्यामुळे विद्यार्थी-पालक-शिक्षक **आंतरक्रिया** साध्य होऊ लागली.

मी ज्याप्रमाणे शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मिती केली अगदी त्याच पध्दतीने राज्यभरातील इतर तंत्रस्रेही/उपक्रमशील शिक्षकांनी व्हिडिओ निर्मिती कशी करावी यासाठी मी मार्गदर्शन व्हिडिओ तयार करून युट्युबवर अपलोड केले. ज्यामध्ये शैक्षणिक व्हिडिओची निर्मिती कशी करावी, युट्युबवर व्हिडिओ कसे अपलोड करावेत, स्मार्ट पीडिएफ कशी तयार करावी, गुगलवरून कॉपिराईट फ्री फोटो कसे डाऊनलोड करावेत, व्हिडिओ निर्मितीसाठी संगीत कोठून डाऊनलोड करावे, शैक्षणिक पोस्टर/ बॅनर कसे तयार करावे, ऑनलाईन टेस्ट निर्मिती कशी करावी, इत्यादी मार्गदर्शक व्हिडीओ बनवून मी युट्युबवर अपलोड केले ज्याला महाराष्ट्र भरातून हजारो शिक्षक मित्रांनी पाहिले व याचा निश्चितच त्यांना फायदा झाला.

"स्कॅन करा मोफत ज्ञान" या नवोपक्रमाचा अनुकरणीय सहभाग घेणारे राज्यातील उपक्रमशील शिक्षक व शाळा यांची यादी.

शिक्षकाचे नाव	शाळेचे नाव	मोबाईल नंबर
Vasant Kunjhari Pandit	Basmath	9921272974
नागनाथ शिवराज कालुरे	वसमत	9518711810
श्री.प्रशांत तुळशीराम वाघमारे पाटील गारखेडकर	हिंगोली	9405115775
Nikam Rajendra vaman	Malegaon	9960734177
Sachin Pandurang Bhosle	Aundha Nag	8888328282
मंगेश मांडोळे	आर्णी	9766823273
Kalyan Kishanrao Lalonde	Basmath	9579907320
Sunil Bhagwat Tawle	rzp school khutil marathi	9420837100
S.B. Ambhore	ZPPS Somathana	7775874700
g.waghmare	zpps son	9130427100
रामेश्वर परसराम कदम	Z P SCHOOL TATTUJAWALA	9689075665

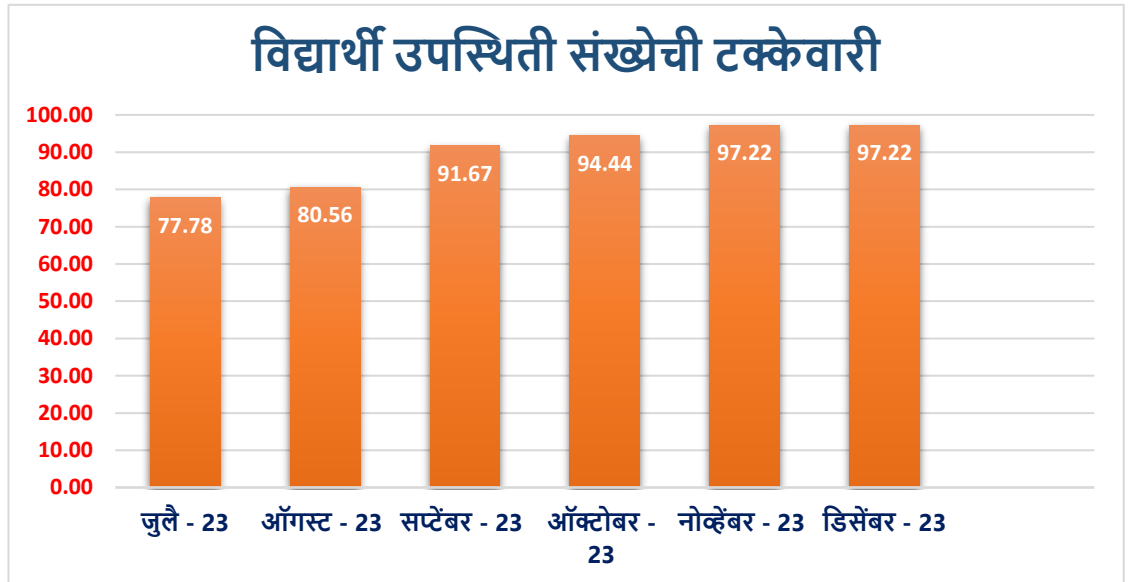
शिक्षकाचे नाव	शाळेचे नाव	मोबाईल नंबर
S. B. Ambhore	ZPPS Somathana	7775874700
Gore Gajendra Gangadhar	Zpps JAWLA BK	9146804010
Ravikant Dnyandev Padole	ZPPS PALSİ	7588159890
Shrikant Waghambhar Shendge	Z. P. P. S. Karanjala Tanda	9511822929
इंगोले बालासाहेब शिवाजीराव	नरहर कुरुंदकर माध्यमिक विद्यालय कुरुंदा	7757993131
Gaikwad Y K	zpcps Pangra shinde	8805943148
विश्वनाथ चलवदे	जिल्हा प.प्रा.शाळा जलालपूर	8329984029
श्री डी डी वैद्य	जि प प्रा शा आडगाव	9767280851
Kalyan Kishanrao Lalonde	ZPPS SOMTHANA NV	9579907320
Asha Shankar Magar	Z P SCHOOL PURNA POST OFFICE KALHER TAL BHIWANDI DISTRICT THANE	9987920109
बालाजी राजाराम हिंगोले	जि.प.प्रा.शाळा, हुडी	9767746773
पंडित संतराम लोखंडे	जि प केंद्रीय प्राथ. शाळा आर्वी	9011250906
सतिश जालिंदर यादव	रा. जि. प. शाळा इनामपुरी	9403596018
Megharani Joshi	Vidya Bhavan prathmik Marathi Shala Nerul	8340933939
येलमटे विकी	प्रशाला जवळगा	9067000114
राजेंद्र माणिकराव सूर्यवंशी	जि प प्रा शा काळ्याचीवाडी	9767885954
प्रमोद पांडुरंग इंगोले	Z..P. school नकातेवाडी (अकोला)	9545295057
काष्टे एस पी	जि प प्रा शा गोळेगाव	7507579556
Anand Hiranman Rathod	ZPPS RUNJ	7030143311
shyamP athak	Z.p.school MANABDA	9881750890
गुंडय्या एस. डी.	मानकेश्वर विद्यालय, कौठा ता. वसमत जि. हिंगोली	9503851991
Jadhav DNYANESHWAR LIMBAJI	Z.P.P.S PIMPLA CHOURE	7588570741
श्री कदम ए के	प्रा शा सावरखेडा	9823783976
मंगेश मांडोळे	जि प उच्च प्रा मराठी शाळा बोरगाव पुंजी	9766823273
Tayyab bagwan	Govt secondary ashram school sukapur TAL sakri DIST dhule	8378865661
शिलवंत अर्जुन गायकवाड	श्री शिवाजी विद्या मंदिर चाकण	9922934784

५. नवोपक्रमाची फलनिष्पत्ती उद्दिष्टानुसार:-

१) इयत्ता पाचवीच्या वर्गातील १००% विद्यार्थी शिक्षणाच्या प्रवाहात आली.

- २) एकाच वेळी वाडी, वस्ती, तांड्या व शहरातील हजारो/लाखो विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक अध्ययनात फायदा झाला.
- ३) YouTube या एकाच प्लॅटफॉर्मवर ५०० पेक्षा अधिक शैक्षणिक व्हिडिओज पालकांना विद्यार्थ्यांना पूर्णपणे मोफत मिळाले व भविष्यात पण मिळतच राहतील.
- ४) शिक्षक-विद्यार्थी-पालक आंतरक्रिया एकाच प्लॅटफॉर्मवर घडून आली.
- ५) ऑनलाइन तसेच ऑफलाइनद्वारे विद्यार्थ्यांना स्वयंध्ययन व सहाध्यायी अध्ययन करण्याची संधी निर्माण करून दिली, QR CODE, Youtube च्या वापरामुळे विद्यार्थ्यांना तंत्रज्ञानाची माहिती मिळाली.

सदरील नवोपक्रमामुळे विद्यार्थी उपस्थितीत झालेली वाढ दर्शविणारा तक्ता

६. समारोप :-

सदर नवोपक्रम एकाच वेळी माझ्या पाचवीच्या १००% विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचण्यासाठी तर उपयुक्त ठरलाच पण त्याचबरोबर महाराष्ट्रातील लाखो विद्यार्थ्यांपर्यंत हे व्हिडिओ QR कोड स्टॅन्ड

व YouTube द्वारे पोहचले. शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मिती करून युट्युब या एकाच प्लॅटफॉर्मवर व्हिडिओ अपलोड केल्यामुळे विद्यार्थी-पालक यांना हे व्हिडिओ कधीही, कोठेही व अगदी विनामूल्य पहायला मिळतील आणि भविष्यातही याचा फायदा लाखो विद्यार्थ्यांना नक्कीच होईल. युट्युब वरील लाईक्स व प्रतिक्रियेमुळे विद्यार्थी-शिक्षक-पालक आंतरक्रिया घडून येऊ लागली. अद्याप पर्यंत युट्युबवर माझे ६०० पेक्षा अधिक व्हिडिओ आहेत व ज्याला २६ लाखापेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांमार्फत पाहिले गेले आहे आणि भविष्यातही अनेक शैक्षणिक व्हिडिओची निर्मिती करून लाखो विद्यार्थ्यांना याचा फायदा निश्चितच होईल, हीच आशा बाळगतो.

सदर शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मितीचा नवोपक्रम राबवण्यासाठी श्री.सुरेश सोनुने साहेब शि.वि.अ. हिंगोली, यांची प्रेरणा तसेच मुख्याध्यापक, सर्व शिक्षकवृंद, SMC अध्यक्ष श्री.आनंदराव नरवाडे, सर्व SMC सदस्य, सर्व ग्रामस्थ पार्टी खुर्द, श्रीमती.दावलबाजे मॅडम, श्री.विजय बांगर सर, महेश बोधने सर यांचे मोलाचे मार्गदर्शन मिळाले.

७) संदर्भसूची व परिशिष्टे :

- १) माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान आणि शैक्षणिक मूल्यमापन-डॉ.किशोर चव्हाण, सुरेश पाटील, संजीवणी महाले.
- २) शैक्षणिक तंत्रविज्ञान आणि माहिती तंत्रविज्ञान - डॉ. सिमा येवले.
- ३) शैक्षणिक तंत्रविज्ञान-डॉ. सूर्यवंशी डी. एस.
- ४) शैक्षणिक तंत्रविज्ञान मूल्यमापन प्रक्रिया आणि संख्याशास्त्र- प्रा.विनया रागसिंग, डॉ. प्रविण मोहिते.
- ५) शैक्षणिक माहिती तंत्रविज्ञान-डॉ.ह.ना. जगताप.
- ६) नवे शिक्षण, नवे शिक्षक-डॉ. सुनिलकुमार लवटे.
- ७) Educational Technology-S. K Mangal. Uma Mangal
- ८) Educational Technology-K. L. Kumar

- ९) माहिती तंत्रज्ञानाचा उपयोग-प्रा. सुर्वे वसंत
- १०) शैक्षणिक तंत्रविज्ञान व व्यवस्थापन-डॉ. अमोणी
- ११) YouTube, Google, Wikipedia, etc.

📖 उपक्रमासाठी लागणारी साधने व सोयी :

- १) QR कोड स्टँड, संगणक, लॅपटॉप, मोबाईल.
- २) व्हिडीओ निर्मितीसाठी Kinemaster Mobile Application.
- ३) Camtasia Studio Software.
- ४) Video Compressor Application.
- ५) Video Downloader Application.
- ६) Google, YouTube, WhatsApp.
- ७) हेडफोन, माईक, पेनड्राईव्ह.
- ८) प्रिंटींग मशीन, QR Scanner Application.

तज्ञांशी चर्चा :-तंत्रज्ञेही शिक्षक महेश बोधणे आणि विजय बांगर सर हिंगोली यांच्याशी चर्चा करून क्यू आर कोड निर्मितीसाठी ॲप व सॉफ्टवेअर विषयी माहिती जाणून घेण्यात आली.

विद्यार्थ्यांना सहज उपलब्ध होईल अशी वर्गात QR कोड साहित्याची मांडणी.

विद्यार्थी गटचर्चा करताना.

QR CODED स्टँड घरी घेऊन जाताना.

QR CODE स्कॅन करताना

स्कॅन करा मोफत ज्ञान मिळवा नवोपक्रमाचा व्हिडीओ पहा .👉

<https://youtu.be/-quaAjrLzZs?si=D10t4mRR9GSyWe6Z>

इंग्रजी Alphabets ची ओळख तसेच इंग्रजी शब्दसंपत्ती (English vocabulary)
वाढविण्यासाठी उपयुक्त व्हिडिओज

अ.क्र	व्हिडीओचे नाव	व्हिडिओची लिंक	व्हिडिओला पाहिलेली संख्या
१	"A" या Alphabet ची ओळख तसेच A पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/DngZz8jH6sM	34796
२	"B" या Alphabet ची ओळख तसेच B पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/-MNtwtY82wQ	14184
३	"C" या Alphabet ची ओळख तसेच C पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/la_68H-OTCQ	8205
४	"D" या Alphabet ची ओळख तसेच D पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/9tX3DZkDQHs	6465
५	"E" या Alphabet ची ओळख तसेच E पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/3KhkchWWVgE	5402
६	"F" या Alphabet ची ओळख तसेच F पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/r12-5wVPZWE	5370
७	"G" या Alphabet ची ओळख तसेच G पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/mTMf9aYj4GM	3811
८	"H" या Alphabet ची ओळख तसेच H पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/CmpjX7iMels	3647

अ.क्र	विडीओचे नाव	विडीओची लिंक	विडीओला पाहिलेली संख्या
९	"I" या Alphabet ची ओळख तसेच I पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/MKmVErtRAvo	3499
१०	"J" या Alphabet ची ओळख तसेच J पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/QHniWio9QGw	3974
११	"K" या Alphabet ची ओळख तसेच K पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/YDcFMIFPg98	4185
१२	"L" या Alphabet ची ओळख तसेच L पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/UYN0YwfaWB0	2504
१३	"M" या Alphabet ची ओळख तसेच M पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/EJ48tr8JINI	2374
१४	"N" या Alphabet ची ओळख तसेच N पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/caiUs1KO5sw	2176
१५	"O" या Alphabet ची ओळख तसेच O पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/YdSrLGSrR4Y	2194
१६	"P" या Alphabet ची ओळख तसेच P पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/iqaDJBWIt38	7252
१७	"Q" या Alphabet ची ओळख तसेच Q पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/cZKEQDym2tk	3177
१८	"R" या Alphabet ची ओळख तसेच R पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/afSFZd94JRo	3099
१९	"S" या Alphabet ची ओळख तसेच S पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/otWRNvBfvdw	2555

अ.क्र	क्विडीओचे नाव	क्विडीओची लिंक	क्विडीओला पाहिलेली संख्या
२०	“T” या Alphabet ची ओळख तसेच T पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/k6rV_MAjWHc	2243
२१	“U” या Alphabet ची ओळख तसेच U पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/K_ZOAtOmFb0	1959
२२	“V” या Alphabet ची ओळख तसेच V पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/211LBVYm3Gk	2069
२३	“W” या Alphabet ची ओळख तसेच W पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/-jyAMOojXL4	1978
२४	“X” या Alphabet ची ओळख तसेच X पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/58cTRsLLzfl	2337
२५	“Y” या Alphabet ची ओळख तसेच Y पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/Nth_5NR7Jhk	2307
२६	“Z” या Alphabet ची ओळख तसेच Z पासून सुरू होणारे शब्द	https://youtu.be/AhxbnGSJu7M	3965

अ.क्र	व्हिडीओचे नाव	व्हिडीओची लिंक	व्हिडीओला पाहिलेली संख्या
१	“क”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/lpZ_jjXgkDY	20051
२	“ख”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/AKdXuBIHPpo	9725
३	“ग”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/a27YI8VFuso	6030
४	“घ”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/XAbMB5Srvac	3743
५	“च”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/6nj9NSIR6js	2743
६	“छ”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/2ZtfwprlfrU	915
७	“ज”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/E_kqk2pjeQM	2587
८	“ट”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/s0TZ_13Y244	1522
९	“ड”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/TrXtLio5JVU	1597
१०	“ढ”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/_jhsjnsNSOw	1493
११	“ण”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/XSFABc85ueA	413
११	“त”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/VJfg0ldhMMU	4663
१२	“न”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/_C9hWqUDkqg	2441
१३	“प”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/f1BDyFNEFDs	1838
१४	“फ”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/Jzq9qRNI4S4	1690
१५	“ब”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/LAKdqfKYhQA	1665
१६	“भ”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/zEZgxDBGzmY	1733
१७	“म”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/-4xx5Wu1048	742
१८	“य”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/EvkGcZw168Q	320
१९	“र”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/BRFclmRd-aE	502
२०	“ल”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/tl5qaCDicdw	404
२१	“व”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/zN0SVdZD3Wg	425
२२	“श”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/OG-P5FjJn9g	271
२३	“स”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/bx79IKyxRyl	460
२४	“ह”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/e7KetprHHro	380
२५	“ळ”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/n1rfJXDBziQ	630
२६	“क्ष”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/GMo9JFSqHnU	352
२७	“ज्ञ”या अक्षराचा परिचय	https://youtu.be/81JSX1ADaJU	292

❖ स्पर्धा परीक्षेसाठी उपयुक्त व्हिडिओ

अ.क्र	व्हिडीओचे नाव	व्हिडिओची लिंक	व्हिडिओला पाहिलेली संख्या
१	मराठी समानार्थी शब्द	https://youtu.be/NoMTRfFnrxA	8564
२	मराठी विरुद्धार्थी शब्द	https://youtu.be/QLc62HBWYyOU	6617
३	मराठी अलंकारिक शब्द	https://youtu.be/CcsIJbTC68c	3489
४	मराठी म्हणी	https://youtu.be/upUblwXujbc	4617
५	शब्दसमूहाबद्दल एक शब्द	https://youtu.be/9ysAk8Qt4rc	2599
६	मराठी वाक्यप्रचार	https://youtu.be/cGRQMuSeg4c	2413
७	इंग्रजी समानार्थी शब्द	https://youtu.be/pDDHwQF428k	6316
८	इंग्रजी विरुद्धार्थी शब्द	https://youtu.be/xU1WU5bvfkM	6094
९	इंग्रजी यमक जुळणारे शब्द	https://youtu.be/OYdvnACz9dc	10841
१०	एकवचन अनेकवचन-इंग्रजी व्हिडिओ	https://youtu.be/hgodF-0jaJ8	1865
११	भौमितीक आकृत्यांची ओळख-भूमिती	https://youtu.be/jXYhM7PZ-q8	4900
११	रोमन संख्या 1 ते 100- गणित	https://youtu.be/UTVowyfQ4cg	7510

गणित विषयासाठी उपयुक्त व्हिडिओज

अ.क्र	व्हिडीओचे नाव	व्हिडिओची लिंक	व्हिडिओला पाहिलेली संख्या
१	1 ते 10 इंग्रजी अंकाची ओळख	https://youtu.be/R_1Wnojrg40	13201
२	1 ते 10 मराठी अंकाची ओळख	https://youtu.be/1dlw1QBih-s	1813
३	1 ते 100 इंग्रजी अंकाची ओळख	https://youtu.be/l8A5xFd5WUU	3662
४	1 ते 100 मराठी अंकाची ओळख	https://youtu.be/4RN9fTrJYHI	3809
५	1 ते 100 रोमन अंकाची ओळख	https://youtu.be/UTVowyfQ4cg	7453
६	भौमितीक आकृत्यांची ओळख	https://youtu.be/jXYhM7PZ-q8	4900
७	इयत्ता 8वी, विषय-शिष्यवृत्ती, भूमितीय आकृत्यावरील प्रश्न	https://youtu.be/nvk3TILYM4U	1642
८	संख्येचे वाचन व्हिडिओ	https://youtu.be/Z5_LEby8JVA	1742

मराठी व इंग्रजी झटपट वाचनासाठी उपयुक्त शब्दडोंगर व्हिडिओज

अ.क्र	व्हिडीओचे नाव	व्हिडिओची लिंक	व्हिडिओला पाहिलेली संख्या
१	मराठी शब्दडोंगर आंबा	https://youtu.be/FeZSuViaQm8	5348
२	मराठी शब्दडोंगर फूल	https://youtu.be/-Qc_omTWt1k	3973
३	मराठी शब्दडोंगर कावळा	https://youtu.be/IKGI_Uz5e40	3455
४	मराठी शब्दडोंगर फळा	https://youtu.be/pkjENhAsz4A	3111
५	मराठी शब्दडोंगर झाड	https://youtu.be/_R6Osczbur4	3674
६	मराठी शब्दडोंगर चहा	https://youtu.be/6ofEU8YNpoA	2258
७	मराठी शब्दडोंगर आई	https://youtu.be/S2QcpuqyHso	1362
८	मराठी शब्दडोंगर विमान	https://youtu.be/95XdKKWiqeU	1646
९	ENGLISH WORD MOUNTAIN-BOY	https://youtu.be/CdTFj9Bo6Cw	1363
१०	ENGLISH WORD MOUNTAIN-DOG	https://youtu.be/WiBmjuudBTg	1804
११	ENGLISH WORD MOUNTAIN-MANGO	https://youtu.be/UKzyTudwBGE	1730
१२	ENGLISH WORD MOUNTAIN-CAT	https://youtu.be/eVoj4pBqTzk	2134
१३	ENGLISH WORD MOUNTAIN- BANANA	https://youtu.be/MRliCC_rOvl	1650
१४	ENGLISH WORD MOUNTAIN-PEN	https://youtu.be/gxx9YtyNEo8	1570
१५	ENGLISH WORD MOUNTAIN-BALL	https://youtu.be/RUoEaa79d4k	1435
१६	ENGLISH WORD MOUNTAIN-FOX	https://youtu.be/yWrfnVBEUec	1259

लॉकडाऊनच्या काळात ३०० पेक्षा अधिक शैक्षणिक व्हिडिओची निर्मिती YOUTUBE वर केली व ज्या स्वयंसेवकांकडे संगणक/ लॅपटॉप आहेत अश्या स्वयंसेवकांना PENDRIVE च्या माध्यमातून स्वयंनिर्मित शैक्षणिक व्हिडिओ तसेच YOUTUBE वरील इतर बडबडगीते, कविता, बोधकथा, दिले व असे व्हिडिओ स्वयसेवक विद्यार्थ्यांना ऑफलाइन पद्धतीने दाखवू लागली°

स्वयसेवक इयत्ता दुसरीच्या विध्यर्थांना माझे स्वयनिर्मित शैक्षणिक व्हिडिओ दाखवताना

देशोन्नती व्हिडीओद्वारे विद्यार्थ्यांना दिले शिक्षण

कुरुंदा ■ वार्ताहर

पार्डी खु. येथील शिक्षकाचा कार्याबद्दल गौरव

पार्डी खुर्द शाळेचे उपक्रमशील शिक्षक गजानन चौधरी यांनी लॉकडाऊनच्या काळात शालेय विद्यार्थ्यांसाठी दीक्षा अॅप, व्हिडीओ कॉल दो क्वेझी सुनो व टिळीमिली कार्यक्रम जनजागृती, तसेच शालेय विद्यार्थ्यांसाठी उपयोगी अशा २०० पेक्षा अधिक शैक्षणिक व्हिडीओची निर्मिती केली. ऑनलाईन शैक्षणिक व्हिडीओ तयार करून तो व्हिडीओ विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी देण्याचा प्रयत्न शिक्षक चौधरी यांनी केला. शैक्षणिक व्हिडीओ पालकांपर्यंत पोहचवले व मुलांच्या प्रिक्रम्यासाठी विशेष प्रयत्न केले. त्यांच्या बाकाऱ्यांची दखल घेऊन जि.प.हिंगोली मुख्य कार्यकारी

अधिकारी, शिक्षणाधिकारी संदीपकुमार सोनटक्के तसेच पंचायत समिती वसमतच्या समापती ज्येतीताई घोसे, उपसमामती विजयराव नरवाडे, गटविकास अधिकारी विठ्ठल सुरोशे, गटशिक्षणाधिकारी तानाजी भोसले यांनी त्यांना ५ सप्टेंबर रोजी शिक्षक दिनानिमित्त ई प्रमाणपत्र पाठवून गौरव केला. मिळालेल्या यशासाठी व परीश्रमासाठी सर्व पंचक्रोशीतून अमिनंदनाचा कर्पाव होत आहे. सदरील यश संपादन करण्यासाठी प्रेरणास्थान शिक्षणाधिकारी

हिंगोली संदीपकुमार सोनटक्के, गणेश शिंदे, गटशिक्षणाधिकारी तानाजी भोसले, सुरेश सोनुने विस्तार अधिकारी, केंद्रमुख नारायण मोरे, दावलबाजे मंडम, जबडे, तंत्रनेही शिक्षक विजय बांगर व महेश बोवणे, शाळा व्यवस्थापन समिती अध्यक्ष माधवराव नरवाडे, उपाध्यक्षा मीराताई नरवाडे व सर्व सदस्य पार्डी खुर्द, खोब्राजी नरवाडे, मुख्याध्यापक सर्व शिक्षकवृंद पार्डी खु व पार्डी खु ग्रामस्थ, धर्मराज खंडोमलके यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

दैनिक देशोन्नती पेपरने घेतली व्हिडीओ निर्मिती उपक्रमाची दखल.

लोकमत

लॉकडाऊन काळात शिकविण्याची धडपड

उपक्रमशील शिक्षक : जि.प. कडून गौरव

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पार्डी खु. : वसमत तालुक्यातील पार्डी खु. शाळेतील उपक्रमशील शिक्षक गजानन चौधरी यांनी लॉकडाऊन काळात शालेय विद्यार्थ्यांसाठी दीक्षा अॅप व मिसकॉल क्वेझी यासह शैक्षणिक कार्यक्रमातून विद्यार्थ्यांना शिक्षणाचे धडे दिल्याने हिंगोली जिल्हा परिषदेकडून त्यांचा शिक्षक दिनानिमित्त गौरव करण्यात आला आहे.

कोरोना विषाणू संसर्गामुळे

मागील पाच महिन्यांपासून शाळा बंद आहेत. या काळात विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होवू नये, यासाठी त्यांनी दीक्षा अॅप, मिस कॉल क्वेझी, टिळीमिली कार्यक्रमासह २०० पेक्षा अधिक शैक्षणिक व्हिडीओची निर्मिती करून विद्यार्थ्यांना शिक्षणाचे धडे दिले आहेत. या उपक्रमशील कार्याबद्दल जि.प.चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आर.बी. शर्मा, शिक्षणाधिकारी सोनटक्के यांनी चौधरी यांचा गौरव केला आहे. याबद्दल परिसरातून त्यांचे कौतुक होत आहे.

Hello Hingoli
Page No. 3 Sep 07, 2020
Powered by: erelego.com

लोकमत पेपरने घेतली व्हिडीओ निर्मिती उपक्रमाची दखल.

दिक्षावर निवड झालेले व्हिडिओ

2:40 VOLTE 4G+

←

समानार्थी शब्द - इयत्ता आठवी
शिष्यवृत्ती

द्वारा IT MSCERT | 3★

प्ले

डाउनलोड करा शेअर रेट करा

बाबत

बोर्ड
State (Maharashtra)
अधिक माहिती वाचा

2:40 VOLTE 4G+

←

विरुद्धार्थी शब्द शिष्यवृत्ती परीक्षा इयत्ता
८वी

द्वारा IT MSCERT | 3★

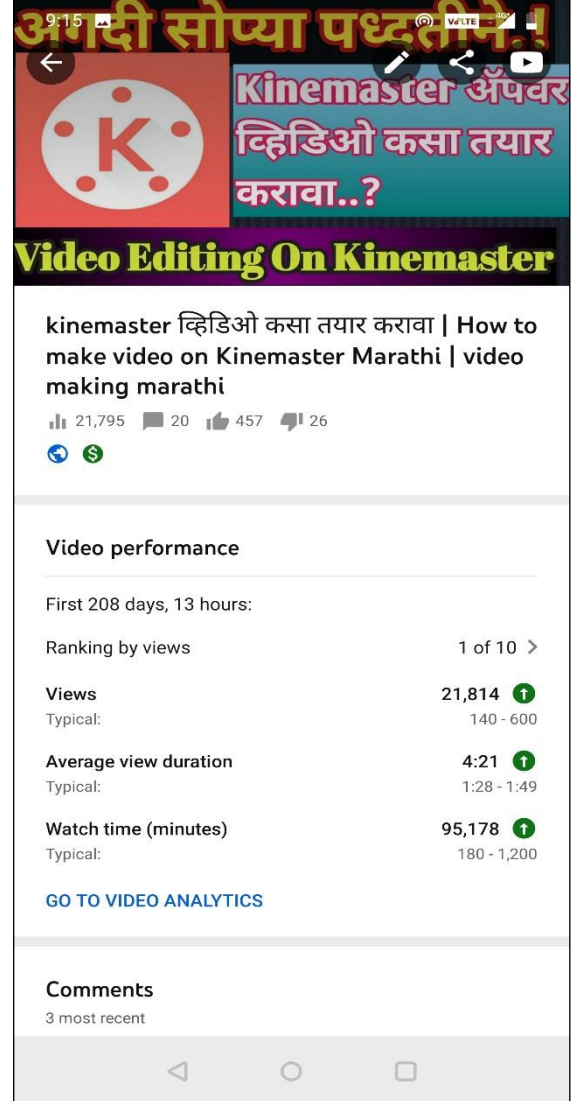
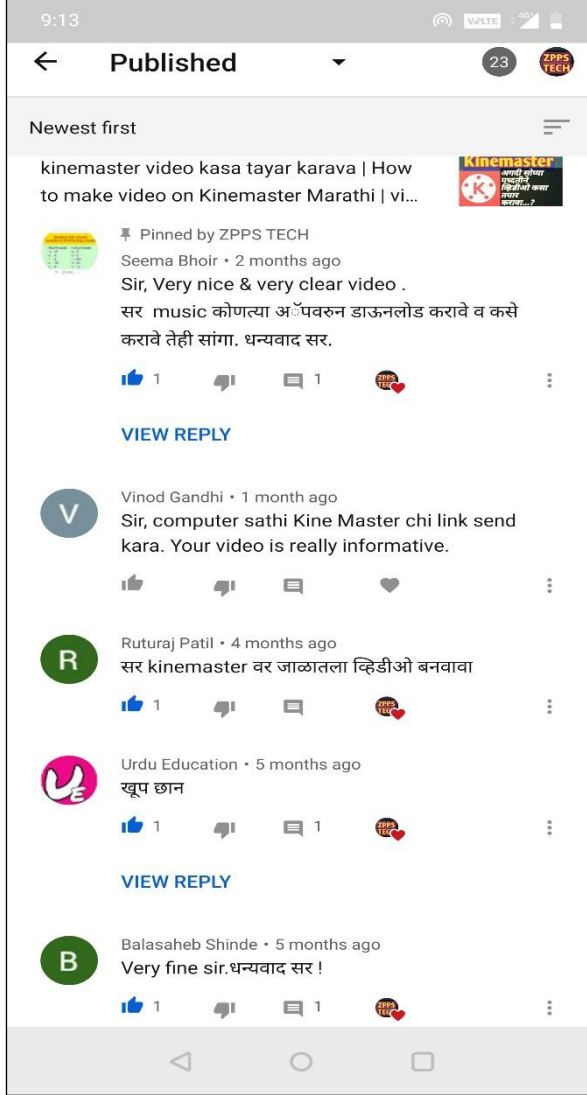
प्ले

डाउनलोड करा शेअर रेट करा

बाबत

बोर्ड
State (Maharashtra)
अधिक माहिती वाचा

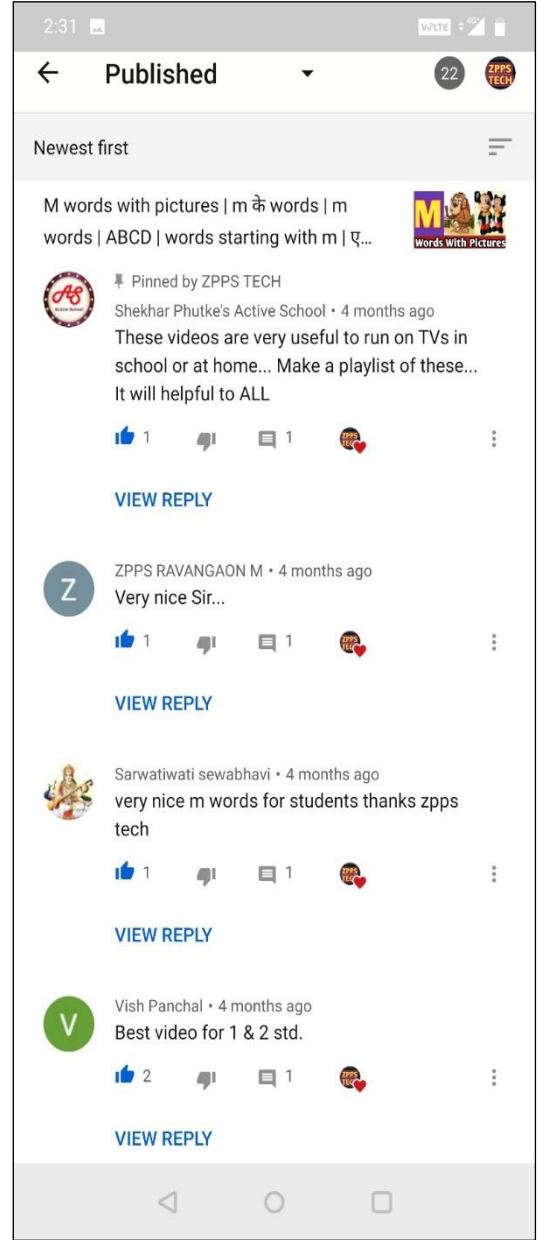
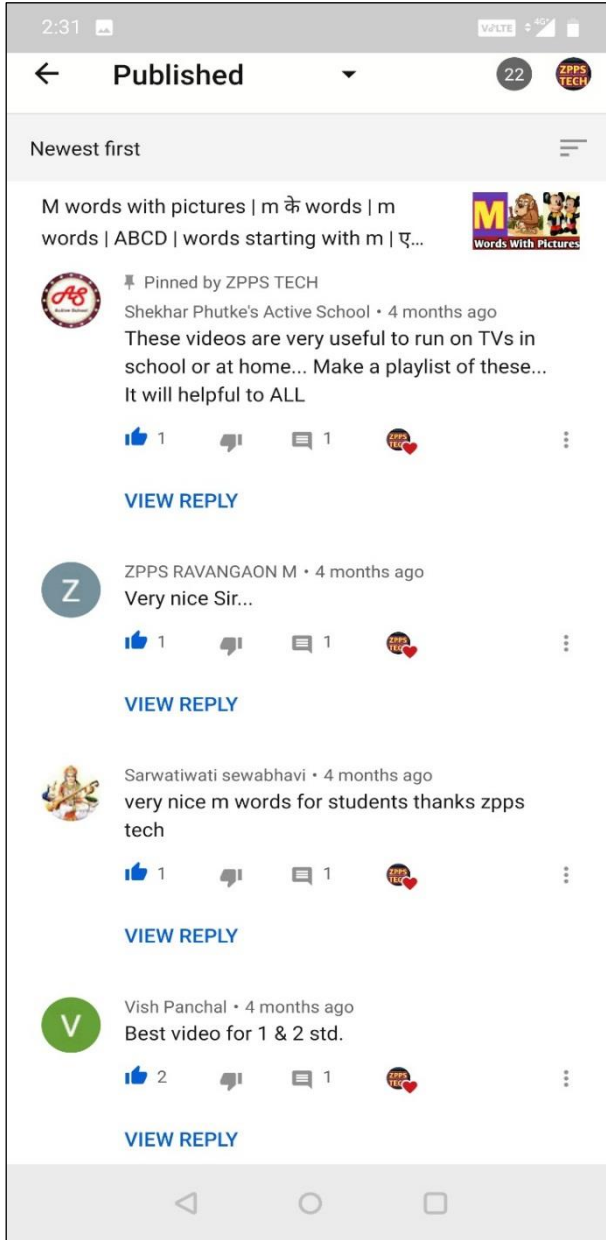
❖ युट्यूब वरील शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मिती कशी करावी
या मार्गदर्शक व्हिडिओला राज्यभरातून आलेल्या
VIEWS, LIKE व प्रतिक्रिया

❖ राज्यभरातून युट्युबला अद्याप पर्यंत आलेल्या VIEWS,
चॅनलला 29 लाखापेक्षा अधिक वेळा पाहिले गेले आहे.

युट्यूब वरील शैक्षणिक व्हिडिओला राज्यभरातून आलेल्या प्रतिक्रिया

धन्यवाद....!